

Aan de leden van de Tweede Kamercommissie Infrastructuur en Milieu

Geachte commissieleden,

Vanaf 1 juni kunnen meer reizigers gebruik maken van het openbaar vervoer. De capaciteit van het OV blijft echter beperkt tot rond de 40% waardoor reizigers nog steeds worden opgeroepen het OV te mijden. Daarnaast zijn beperkingen voor de reiziger ingevoerd. Veel reizigers willen weten wanneer zij weer op reis mogen, het is daarom nodig om ook voor het OV een exit-strategie bekend te maken. Morgen debatteert u met de staatssecretaris en minister over de gevolgen van Corona voor de mobiliteit. Met deze brief vragen wij u de staatssecretaris te vragen naar de exit-strategie. Regionale overheden, vervoerders en OV-reizigers worden steeds meer belemmerd in het vinden van structurele en maatwerkoplossingen door onvoldoende regie, tempo en slagkracht van de rijksoverheid.

Financiële steun is nodig

Openbaar vervoer is essentieel voor de samenleving. Het kan niet zo zijn dat het kabinet vervoerders vraagt een volledige dienstregeling te leveren, zonder daar financiële steun tegenover te zetten. De OV-sector is niet voor niets vitaal verklaard. Inmiddels zijn we 3 maanden verder, maar ontbreekt het nog steeds aan financiële duidelijkheid voor de vervoersbedrijven. Wanneer dit nog langer voortduurt, lijkt het onvermijdelijk dat de reiziger te maken krijgt met beperkingen in de dienstregeling of hogere ritprijzen. Het is daarom hoog tijd dat het kabinet de sector financiële middelen ter beschikking stelt. Het gebrek aan financiële middelen zorgt er voor dat OV-bedrijven weinig mogelijkheden kunnen benutten om de vervoerscapaciteit te vergroten en vooral inzetten om het remmen van het aantal reizigers.

Een exit-strategie is nodig

Terwijl Nederland langzaam weer in beweging komt, blijft de OV-reiziger stilstaan. Ook voor deze mensen is het nodig om perspectief te bieden. Dit kan door de vervoerscapaciteit te vergroten en de verschillende beperkende maatregelen stapsgewijs af te bouwen, indien de omstandigheden dit toelaten. Het gaat dan om de volgende beperkingen:

- De fiets is momenteel verboden in de trein, omdat een fiets een zitplaats inneemt. Toch zijn er reizigers voor wie het meenemen van een fiets belangrijk is en buiten de spits zien we vooral in de Sprinters hier wel ruimte voor. Welke criteria heeft de staatssecretaris opgesteld om de fiets weer mee te mogen nemen? Wanneer in juni wordt deze maatregel geëvalueerd?
- Momenteel is de 1,5 meter afstand en de bescherming van de chauffeur in buurtbussen niet te garanderen. Dat geldt ook voor reguliere buslijnen die met kleinere voertuigen rijden. Daardoor rijden deze bussen niet. Dit betekent dat hele gebieden onbereikbaar zijn. Het is dan ook zaak dat er snel vervoer voor reizigers uit deze gebieden wordt geregeld. Hoe gaat de staatssecretaris regelen dat er ook in deze gebieden weer vervoer is?
- Instappen bij de buschauffeur, in plaats van bij de achterdeuren, zorgt voor minder zwart rijden en biedt een looprichting waarbij reizigers beter afstand kunnen houden. Blinden en slechtzienden zijn geholpen doordat de voorkant van de bus bij het einde van de geleidelijn halteert. Het afschermen van de chauffeur met een spatscherm, zoals we deze kennen van de kassa in de retail, is daarvoor nodig. Het OV wordt daarmee bovendien weer toegankelijk voor

*Rover.
Van reizigers,
voor reizigers.*

wie op de bus een kaartje moet kopen. Hoe ondersteunt de staatssecretaris de vervoerders om hiervoor snel toestemming te krijgen bij de RDW?

Capaciteit vergroten

De capaciteit van het OV kan vergroot worden door de inzet van touringcarbussen en het promoten van fietsen op korte afstanden. De inzet van touringcarbussen is een mooie aanvulling op het reguliere OV. Inzet is vooral mogelijk om specifieke groepen snel naar een vaste locatie te brengen. Op deze manier wordt de spits ontlast én ontstaat er ruimte voor andere reizigers. Is de staatssecretaris in gesprek met bedrijven om op deze manier werknemers en scholieren van/naar hun bestemming te vervoeren?

Reizigers kunnen ook zelf helpen de capaciteit van het OV beter te benutten door meer gespreid over de dag te reizen. Uit onderzoek van NS blijkt dat een kleine korting van 20% van de ritprijs al een verschuiving kan verzorgen. Gaat de staatssecretaris op deze positieve manier spitsmijden promoten?

Tot slot: we krijgen veel signalen van kantoormedewerkers die vanuit hun werkgever horen dat zij na 1 juni vaker op kantoor moeten zijn. Welke maatregelen heeft de staatssecretaris genomen om het mantra kantoorwerk=thuiswerk bij werkgevers tussen de oren te krijgen? Laat de beperkte capaciteit in het OV niet worden gebruikt door werkzaamheden die vanuit huis gedaan kunnen worden.

Stip op de horizon

Belangrijke reizen zijn er in veel soorten en maten. Iedereen heeft recht op mobiliteit, maar mensen die afhankelijk zijn van het OV worden nu ernstig in hun bewegingsvrijheid beperkt. Terwijl we als samenleving graag willen dat deze reizigers het openbaar vervoer trouw blijven. We roepen u daarom op het reizen voor zo veel mogelijk mensen weer snel mogelijk te maken en criteria voor versoepelingen te formuleren. Laat er nu ook voor de OV-reiziger een stip op de horizon zijn.

Met vriendelijke groet,

Freek Bos, Directeur.